

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Vabariigi Valitsus
määrus
terviktekst
01.04.2013
15.01.2015
RT I, 25.03.2013, 2

Justiitsministeeriumi põhimääruse kinnitamine

Vastu võetud 23.12.1996 nr 319
RT I 1997, 1, 7
jõustumine 09.01.1997

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
22.04.1997	RT I 1997, 32, 514	07.05.1997
07.10.1997	RT I 1997, 73, 1208	17.10.1997
18.02.1998	RT I 1998, 17, 275	27.02.1998
26.05.1998	RT I 1998, 49, 736	04.06.1998
10.11.1998	RT I 1998, 100, 1625	19.11.1998
09.03.1999	RT I 1999, 25, 374	15.03.1999
28.12.1999	RT I 1999, 100, 884	01.01.2000
21.03.2000	RT I 2000, 24, 133	31.03.2000
27.06.2000	RT I 2000, 52, 336	06.07.2000
22.08.2000	RT I 2000, 68, 436	01.09.2000
17.01.2001	RT I 2001, 8, 39	21.01.2001
22.05.2001	RT I 2001, 49, 281	01.07.2001
07.05.2002	RT I 2002, 41, 260	01.01.2003
19.11.2002	RT I 2002, 95, 554	01.12.2002
21.11.2003	RT I 2003, 74, 494	01.12.2003, osaliselt 01.04.2004
18.03.2004	RT I 2004, 15, 116	27.03.2004
20.07.2004	RT I 2004, 58, 413	25.07.2004
24.12.2004	RT I 2004, 91, 620	01.01.2005
31.03.2005	RT I 2005, 19, 114	10.04.2005
20.10.2005	RT I 2005, 56, 445	30.10.2005
01.12.2005	RT I 2005, 65, 501	16.12.2005, osaliselt 01.02.2006
16.02.2007	RT I 2007, 14, 75	23.02.2007, rakendatakse alates 18.02.2007
21.06.2007	RT I 2007, 42, 306	01.07.2007
13.12.2007	RT I 2007, 67, 415	01.01.2008
23.12.2010	RT I, 29.12.2010, 86	01.01.2011
04.08.2011	RT I, 08.08.2011, 1	11.08.2011
22.12.2011	RT I, 29.12.2011, 131	01.01.2012
21.03.2013	RT I, 25.03.2013, 1	01.04.2013

Vabariigi Valitsuse seaduseparagrahvi 42 lõike 1 alusel Vabariigi Valitsus määrab:

1. Kinnitada Justiitsministeeriumi põhimäärus (juurde lisatud).
2. Tunnistada kehtetuks Vabariigi Valitsuse 28. märtsi 1995. a määruse nr 138 „Justiitsministeeriumi põhimääruse kinnitamine” (RT I 1995, 36, 467) punkt 1.

Kinnitatud
Vabariigi Valitsuse 23. detsembri 1996. a
määrusega nr 319

Justiitsministeeriumi põhimäärus

1. osa ÜLDSÄTTED

1. Justiitsministeerium (edaspidi *ministeerium*) on valitsusasutus, kes täidab seadusest tulenevaid ja Vabariigi Valitsuse poolt seaduse alusel antud ülesandeid oma valitsemisalas.
2. Oma ülesannete täitmisel esindab ministeerium riiki.
3. Ministeeriumil on väikese riigivapi kujutise ja oma nimega pitsat ning oma eelarve ja pangaarve.
4. Ministeeriumi kulud kaetakse riigieelarvest.
5. Ministeerium on aruandekohustuslik Vabariigi Valitsuse ees, kes suunab ja koordineerib tema tegevust ja teostab tema üle seadusega sätestatud korras teenistuslikku järelevalvet.
6. Ministeerium asub Tallinnas. Ministeeriumi postiaadress on Tõnismägi 5A, 15191 Tallinn. Kui ministeeriumi struktuuriüksus ei asu Tallinnas, märgitakse struktuuriüksuse asukoht struktuuriüksuse põhimääruses. [RT I, 25.03.2013, 1- jõust. 01.04.2013]

2. osa MINISTEERIUMI VALITSEMISALA JA ÜLESANDED

7. Ministeeriumi valitsemisalas on riigi õigus- ja kriminaalpoliitika kavandamine ja elluviimine, õigusloome koordineerimine, õigusaktide terviktekstide koostamine, rahvusvaheliste õigusabitaotluste menetlemine, esimese ja teise astme kohtute, prokuratuuri, vanglate, kohtulike registrite ning kohtuekspertiisi, notariaadi, tsiviiltaite, vandetõlke, pankrotimenetluse, õigusabi ja andmekaitse küsimused ning kuriteoennetuse koordineerimine ja vastavate õigusaktide eelnõude ettevalmistamine ministeeriumi pädevuse kohaselt. [RT I 2007, 14, 75- jõust. 23.02.2007, rakendatakse alates 18.02.2007]
8. [Kehtetu - RT I 2005, 56, 445- jõust. 30.10.2005]
9. Ministeeriumi pädevuses õigusloome alal on:
 - 1) riigiõiguse küsimused:
 - riigikorralduse põhiseaduslikud alused;
 - põhiõigused ja -vabadused ning nende tagamine ja kaitse;
 - valimisõiguse üldalused;
 - rahvahääletusõigus;
 - Riigikogu valimine, Riigikogu liikme teenistus, Riigikogu ja tema kantselei töökord;
 - Vabariigi Presidendi valimine ja teenistus ning Vabariigi Presidendi ja tema kantselei töökord;
 - Vabariigi Valitsuse liikme teenistus ja Vabariigi Valitsuse töökorraldus;
 - õiguskantsleri teenistus ning õiguskantsleri ja tema kantselei töökord;
 - kohtukorraldus ja -teenistus;
 - põhiseaduslikkuse järelevalve;
 - õigusloome ja õigusaktide avaldamine;
 - 2) haldusõiguse üldküsimused:
 - riigihalduse korraldus;
 - avaliku teenistuse üldalused;
 - haldusmenetlus;
 - halduskohtumenetlus ja haldustegevuse muu järelevalve;
 - 3) karistusõiguse üldküsimused:
 - karistusõigus;
 - kriminaalmenetlus;
 - väärteomenetlus;
 - karistuste täitemenetlus;
- [RT I, 29.12.2010, 86- jõust. 01.01.2011]
- 4) prokuratuuri korraldus ja prokuröriteenus;
- 5) advokatuuri ja õigusteenuse korraldus;
- 6) vanglate korraldus ja vanglaametnikuteenus;
- 7) notariaadi korraldus ja notariteenus;
- 7¹) kohtuekspertiisi küsimused;
- [RT I 2007, 67, 415- jõust. 01.01.2008]
- 8) tsiviilõiguse küsimused:
 - tsiviilõiguse üldalused;
 - asjaõigus;
 - võlaõiguse üldalused;
 - perekonnaõigus;
 - pärimisõigus;

- 9) äri- ja ühinguõigus;
- 10) tsiviilmenetluse küsimused:
 - tsiviilkohtumenetlus;
 - vahekohus;
 - kohtulikud registrid;
 - tsiviiltäitemenetlus;
 - maksejõuetusõigus;

[RT I, 08.08.2011, 1- jõust. 11.08.2011]

- 11) autoriõigus;

[RT I, 08.08.2011, 1- jõust. 11.08.2011]

- 12) tööstusomandiõigus.

[RT I, 29.12.2011, 131- jõust. 01.01.2012]

10. Ministeeriumi pädevuses õigusloome koordineerimise alal on:

- 1) riigi õiguspoliitika kavandamine ja elluviimine ning õiguse süsteemne arendamine;
- 2) õigusloome arengusuundade analüüs ning ministeeriumidele ettepanekute tegemine õigusaktide väljatöötamiseks;
- 3) normitehnika üldpõhimõtete väljatöötamine;
- 4) ministeeriumide seaduseelnõude väljatöötamise kavade analüüs ja kooskõlastamine;
- 5) seaduste ja Riigikogu otsuste eelnõude analüüs ja kooskõlastamine, nende kehtivale õigusele ning Euroopa Liidu õiguse nõuetele vastavuse kontrollimine;
- 6) õiguskeelehoolduse korraldamine, eelnõude õiguskeelekasutuse ühtlustamine ja õigusterminite süstematiseerimine.
- 7) [kehtetu - RT I, 29.12.2010, 86- jõust. 01.01.2011]
- 8) [kehtetu - RT I, 29.12.2010, 86- jõust. 01.01.2011]

11. Ministeeriumi pädevuses Eesti õiguse ühtlustamisel Euroopa Liidu õigusega on:

- 1) õiguspoliitika lähtealused;
- 2) meetodika väljatöötamine;
- 3) ministeeriumide tegevuse koordineerimine;
- 4) [kehtetu - RT I 2002, 95, 554- jõust. 01.12.2002]
- 5) Euroopa Liidu õigusaktide ja kohtupraktika tutvustamine;
- 6) Vabariigi Valitsusele esitatavate seaduste ja Riigikogu otsuste eelnõude Euroopa Liidu õiguse nõuetele vastavuse kontrollimine ning ettepanekute tegemine nende ühtlustamiseks Euroopa Liidu õigusega;
- 7) suhted Euroopa Liidu juhtasutuste ja liikmesriikidega õigusküsimustes oma pädevuse piires;
- 8) õigusalane koostöö Euroopa Liidu riikidega tsiviil- ja kriminaalasjades;
- 9) [kehtetu - RT I 2002, 95, 554- jõust. 01.12.2002]
- 10) Eestile antava õiguslase välisabi koordineerimine ja korraldamine oma pädevuse piires.

12. Ministeeriumi pädevuses valitsemisala koordineerimise alal on:

[RT I 2007, 42, 306- jõust. 01.07.2007]

- 1) riigi justiitshalduspoliitika kavandamine ja elluviimine;
- [RT I 2007, 42, 306- jõust. 01.07.2007]
- 2) valitsemisalas olevate riigiasutuste tegevuseks vajalike rahaliste ja muude vahendite tagamine;
 - 3) ministeeriumi valitseda antud riigivara valitsemine;
 - 4) valitsemisalas olevate ametiasutuste teenistukohtade koosseisud;
- [RT I, 25.03.2013, 1- jõust. 01.04.2013]
- 5) valitsemisalas olevate riigiasutuste ametnike ja töötajate koolituse korraldamine;
- [RT I, 25.03.2013, 1- jõust. 01.04.2013]
- 6) kohtulike registrite haldamine;
 - 6¹) [kehtetu - RT I 2005, 56, 445- jõust. 30.10.2005]
 - 7) järelevalve esimese ja teise astme kohtu esimehe kohustuste täitmise üle;
 - 8) prokuratuuri teenistuslik järelevalve;
 - 9) vanglate teenistuslik järelevalve;
 - 10) notariaadi ametitegevuse korraldamine, notarite ja Notarite Koja järelevalve;
 - 11) kriminaal- ja kohtustatistika pidamine;
- [RT I, 29.12.2010, 86- jõust. 01.01.2011]
- 12) õigusalane koostöö tsiviil- ja kriminaalasjades ning rahvusvaheliste õigusabitaotluste täitmise korraldamine;
 - 13) valitsemisalas olevate riigiasutuste suhete korraldamine välisriikide asjaomaste ametiasutuste ja rahvusvaheliste organisatsioonidega;
 - 14) valitsemisalas olevates riigiasutustes sisekontrolli süsteemi rakendamine ja siseauditi korraldamine;
 - 15) õigustegevuse ja riigile õigusabi osutamise korraldamine ja järelevalve;
 - 16) kohtutäituriteenistuse ja pankrotihaldurite töö korraldamine ja järelevalve;
 - 17) koostöö korraldamine Euroopa õiguslase koostöö üksusega Eurojust.

13. Ministeeriumi pädevuses kriminaalpoliitika alal on:

- 1) riigi kriminaalpoliitika kujundamiseks vajalike uuringute läbiviimine, sealhulgas alus- ja rakendusuuringute läbiviimine „Teadus- ja arendustegevuse korralduse seaduse” tähenduses;

[RT I, 29.12.2010, 86- jõust. 01.01.2011]

2) kuriteoennetuse, kriminaalmenetluse ja karistuste täideviimise süsteemi strateegiliste arengusuundade määratlemine ning nende elluviimise jälgimine;

3) kuriteoennetuse ning riikliku korrupsioonivastase tegevuse koordineerimine;

4) kodanikujulguse aumärgi väljaandmine kuriteo ärahoidmise või selle toimepanemise takistamise, kurjategija kinnipidamise, kuriteoohvri abistamisening muu olulise panuse eest kaaskodanike turvatunde tõstmisel.

[RT I 2005, 19, 114- jõust. 10.04.2005]

14. Ministeeriumi pädevuses õigusteabe alal on:

1) avalikkuse informeerimine ministeeriumi õigusloomealastest ja muust tegevusest, seaduseelnõude tutvustamine, massiteabevahendites ilmunud õigusteabe analüüsimine, õigusteadvuse muutumise prognoosimine;

[RT I, 29.12.2010, 86- jõust. 01.01.2011]

1¹) Riigi Teataja väljaandmine;

[RT I, 29.12.2010, 86- jõust. 01.01.2011]

1²) Ametlike Teadaannete väljaandmine;

[RT I, 29.12.2010, 86- jõust. 01.01.2011]

1³) õigusaktide terviktekstide koostamine;

[RT I, 29.12.2010, 86- jõust. 01.01.2011]

1⁴) õigusaktide tõlkimise korraldamine;

[RT I, 29.12.2010, 86- jõust. 01.01.2011]

2) õiguskonverentside, -seminaride, -nõupidamiste, -sümposionide ja muude ürituste korraldamine.

15. Oma valitsemisalasse puutuvate küsimuste lahendamisel abistab ministeerium teisi ministeeriume ja teeb nendega koostööd.

16. Ministeerium täidab muid talle seaduste, Riigikogu otsuste, Vabariigi Presidendi seadluste ning Vabariigi Valitsuse määruste ja korraldustega pandud ülesandeid.

3. osa JUSTIITSMINISTER

17. Ministeeriumi juht on justiitsminister (edaspidi *minister*).

18. Minister:

1) korraldab ja otsustab ministeeriumi valitsemisalasse kuuluvaid küsimusi, kui nende otsustamine ei ole seaduse või Vabariigi Valitsuse määrusega pandud alluvatele riigiasutustele, ametnikele või töötajatele;

[RT I, 25.03.2013, 1- jõust. 01.04.2013]

2) esindab ministeeriumi ja annab volituse ministeeriumi esindamiseks, kui seadusega ei ole sätestatud teisiti;

2¹) esindab ministeeriumi valitsemisala piires riiki kohtus tsiviilasjades ja kriminaalasjades tsiviilhageja või -kostjana, võib anda üld- ja erivolitusi riigi esindamiseks kohtus ning tal on ministeeriumi valitsemisala piires riigi lepingulise esindaja volitamise õigus tsiviilkohtu-, halduskohtu- ja kriminaalmenetluses;

2²) korraldab ministeeriumi valitsemisala piires informatsiooni kogumist riigi esindamise kohta kohtus;

3) vastutab põhiseaduse, ministeeriumi valitsemisala korraldavate muude seaduste, Riigikogu otsuste, Vabariigi Presidendi seadluste, Vabariigi Valitsuse määruste ja korralduste täitmise eest;

4) esitab Vabariigi Valitsusele ettepanekud ministeeriumi kulude ja tulude aastaelarve eelnõu ning vajaduse korral lisaelarve eelnõu kohta, otsustab eelarvehendite kasutamise ning valvab eelarve täpse ja otstarbeka täitmise üle ning Euroopa Liidu poolt eraldatud vahendite, abi, toetuste ning muu välisabi sihispärase kasutamise üle;

4¹) tagab sisekontrolli süsteemi rakendamise ja siseauditi korraldamise ministeeriumis ja ministeeriumi valitsemisalal olevates valitsusasutustes ning valitsusasutuste hallatavates riigiasutustes ja juhib vahetult ministeeriumi siseauditiosakonda;

5) määrab ministeeriumi osakondade struktuuri ja pädevuse ning ministeeriumi nõunike ülesanded ja alluvuse;

6) kinnitab ministeeriumi sisekorraeeskirja ja osakondade põhimäärused;

7) nimetab ametikohale ja vabastab ametikohalt ministri nõunikud, asekanterid ja ministeeriumi osakondade juhatajad või sõlmib ja lõpetab nendega töölepingu;

[RT I, 25.03.2013, 1- jõust. 01.04.2013]

8) valvab ministeeriumi struktuuriüksuste ülesannete täitmise üle ning teostab teenistuslikku järelevalvet ministeeriumi ametnike ja töötajate otsuste ja tegevuse üle seaduses ettenähtud korras, vajadusel paneb teenistusliku järelevalve ministeeriumi ametnike ja töötajate toimingute üle kantslerile;

[RT I, 25.03.2013, 1- jõust. 01.04.2013]

9) suunab ja koordineerib ministeeriumi valitsemisalal olevate valitsusasutuste ja hallatavate riigiasutuste tegevust;

[RT I 2007, 14, 75- jõust. 23.02.2007, rakendatakse alates 18.02.2007]

10) kinnitab ministeeriumi valitsemisalal olevate valitsusasutuste ja hallatavate riigiasutuste eelarved, lähtudes riigieelarvest, muudab neid ja kontrollib nende täitmist ning vajadusel teeb ettekirjutusi eelarvehendite kasutamiseks;

[RT I 2007, 14, 75- jõust. 23.02.2007, rakendatakse alates 18.02.2007]

11) vastutab riigivara säilimise ja heaperemeheliku kasutamise eest ning korraldab seda kooskõlas riigivara seadusega;

12) teeb ministeeriumi hallatava riigiasutuse moodustamisotsuse, kinnitab selle põhimääruse ja eelarve ning määrab struktuuri, asjaajamise ja töökorralduse, kui seaduse või Vabariigi Valitsuse määrusega ei ole sätestatud teisiti;

13) kinnitab prokuratuuri põhimääruse, riigiprokuratuuri ning ringkonnaprokuratuuride jagunemise osakondadeks, määrab prokuröride arvu, esitab Vabariigi Valitsusele ettepaneku riigi peaprokuröri ametisse nimetamiseks, nimetab ametisse juhtiva riigiprokuröri ja juhtivprokuröri ning riigiprokuröri, määrab esindaja Euroopa õiguslase koostöö üksusesse Eurojust, teostab teenistuslikku järelevalvet prokuratuuri üle ning täidab muid prokuratuuri töö korraldamisega seotud ülesandeid seaduses ettenähtud alustel ja korras;

[RT I, 29.12.2010, 86- jõust. 01.01.2011]

14) nimetab ametisse ja vabastab ametist vanglate direktorid;

14¹) määrab vanglas kinnipeetavate isikute piirmäära igas konkreetses vanglas;

15) määrab maa- ja halduskohtute tööpiirkonna, maa-, haldus- ja ringkonnakohtute täpse asukoha ning neis töötavate kohtunike arvu, nimetab maa-, haldus- ja ringkonnakohtute esimehed, kohtudirektorid ja kohtunikuabid, kinnitab maakohtute osakondade ja kantselei kodukorrad ning täidab muid ülesandeid esimese ja teise astme kohtute haldamisel seaduses ettenähtud alustel ja korras;

[RT I, 29.12.2010, 86- jõust. 01.01.2011]

16) [kehtetu - RT I 2007, 14, 75- jõust. 23.02.2007, rakendatakse alates 18.02.2007]

16¹) [kehtetu - RT I 2005, 56, 445- jõust. 30.10.2005]

17) nimetab ametisse ja vabastab ametist notarid, kohtutäiturid ja vandetõlgid, teostab järelevalvet notarite, kohtutäiturite ja vandetõlkide ametitegevuse üle ning täidab muid ülesandeid notariaadi, kohtutäiturite ja vandetõlkide tegevuse tagamisel seadusega ettenähtud alustel ja korras;

[RT I 2007, 14, 75- jõust. 23.02.2007, rakendatakse alates 18.02.2007]

17¹) kehtestab isikule pankrotihaldurina tegutsemise õiguse andmise ja äravõtmise korra, pankrotihalduri eksami tegemise korra ja moodustab eksamikomisjoni, kehtestab tasu piirmäärad ning täidab pankrotihaldurite töö korraldamisel seaduses ettenähtud alustel ja korras muid ülesandeid;

[RT I 2004, 15, 116- jõust. 27.03.2004]

18) valvab ministeeriumi valitsemisasal olevate riigiasutuste ülesannete täitmise üle, samuti ministeeriumi valitsemisasal olevate valitsusasutuste ja nende ametnike ja töötajate ning muude ministeeriumi hallatavate riigiasutuste tegevuse seaduslikkuse ja otstarbekuse üle seaduses ettenähtud korras;

[RT I, 25.03.2013, 1- jõust. 01.04.2013]

19) [kehtetu - RT I, 25.03.2013, 1- jõust. 01.04.2013]

20) [kehtetu - RT I, 25.03.2013, 1- jõust. 01.04.2013]

21) lahendab seaduses ettenähtud juhtudel õiguslikke vaidlusi;

22) moodustab vajadusel ministeeriumi valitsemisasal nõuandva õigusega komisjone ja nõukogusid, määrates nende ülesanded ja töökorra;

23) esitab ettenähtud korras Vabariigi Valitsusele ettepanekuid ministeeriumi valitsemisala küsimuste otsustamiseks;

24) annab Vabariigi Valitsusele aru ministeeriumi tegevusest;

24¹) esitab ettenähtud korras Vabariigi Valitsusele arutamiseks analüüsi riigi esindamisest kohtus;

25) täidab muid seaduse või Vabariigi Valitsuse määruse või korraldusega talle pandud või peaministri korraldusega antud ülesandeid.

19. Minister annab määrusi ja käskkirju seaduse alusel ja täitmiseks ning suulisi ja kirjalikke korraldusi ministeeriumi ametnikele ja töötajatele.

[RT I, 25.03.2013, 1- jõust. 01.04.2013]

20. Ministri asendamine toimub seaduses sätestatud korras.

4. osa **MINISTEERIUMI KANTSLER**

21. Ministeeriumi struktuuriüksuste tööd juhib, ministeeriumi valitsemisasal olevate valitsusasutuste ja hallatavate riigiasutuste tegevust koordineerib ja ministeeriumi asjaajamist korraldab kantsler.

[RT I 2007, 14, 75- jõust. 23.02.2007, rakendatakse alates 18.02.2007]

22. Kantsler:

1) juhib vahetult asekanterite, kantslerile alluvate nõunike ja üldosakonna tööd ning asekanterite kaudu ministeeriumi muude struktuuriüksuste tööd;

[RT I 2005, 65, 501- jõust. 16.12.2005]

2) käsutab ministri poolt kinnitatud eelarve alusel ministeeriumi eelarvevahendeid, vastutades eelarve täpse ja otstarbeka täitmise eest;

3) valmistab ette ministeeriumi aastaelarve eelnõu ja vajaduse korral lisaelarve kohta käivad ettepanekud;

4) korraldab riigivara kasutamist ministrilt saadud volituste piires kooskõlas seadusega;

5) hoiab ministeeriumi vapipitsatit ja kehtestab selle kasutamise korra;

6) kinnitab vastavalt struktuuriüksuste põhimäärustele ja struktuuriüksuste juhtide ettepanekutele enda poolt ametikohale nimetatavate ametnike ja tööle võetavate töötajate ametijuhendid;

[RT I, 25.03.2013, 1- jõust. 01.04.2013]

7) nimetab ametikohale ja vabastab ametikohalt ministeeriumi ametnikud, välja arvatud need, kelle ametikohale nimetamine on ministri pädevuses;

[RT I, 25.03.2013, 1- jõust. 01.04.2013]

8) [kehtetu - RT I, 25.03.2013, 1- jõust. 01.04.2013]

9) sõlmib ja lõpetab töölepinguid ministeeriumi töötajatega, välja arvatud nendega, kellega töölepingu sõlmimine on ministri pädevuses;

[RT I, 25.03.2013, 1- jõust. 01.04.2013]

10) [kehtetu - RT I, 25.03.2013, 1- jõust. 01.04.2013]

11) [kehtetu - RT I, 25.03.2013, 1- jõust. 01.04.2013]

12) annab kaasallkirja ministri määrusele, Vabariigi Valitsusele esitatavatele ja muudele dokumentidele õigusaktidega kehtestatud juhtudel ja korras;

13) teostab ministri ülesandel teenistuslikku järelevalvet ministeeriumi ametnike ja töötajate toimingute üle;

[RT I, 25.03.2013, 1- jõust. 01.04.2013]

14) annab ministrile aru ministeeriumi struktuuriüksuste tegevusest;

15) sõlmib ministeeriumi nimel lepinguid ja esindab ministeeriumi oma teenistuskohustuste täitmisega seotult või ministrilt saadud volituste piires või volitab oma pädevuse piires ministeeriumi ametnikke ja töötajaid esindama ministeeriumi;

[RT I, 25.03.2013, 1- jõust. 01.04.2013]

16) moodustab ministeeriumi struktuuriüksuste töö koordineerimiseks üksikküsimuste lahendamisel ajutisi komisjone, määrates nende ülesanded ja töökorra;

17) täidab muid seadusega või Vabariigi Valitsuse määruse või korraldusega talle pandud või ministri antud ülesandeid.

23. Kantsler annab seaduses ja ministeeriumi põhimääruses ettenähtud pädevuse piires käskkirju ministeeriumi ametnike ametikohale nimetamiseks ja ametikohalt vabastamiseks, struktuuriüksuste töö juhtimiseks ja koordineerimiseks ning ministeeriumi asjaajamise korraldamiseks, samuti annab suulisi ja kirjalikke korraldusi ministeeriumi ametnikele ja töötajatele.

[RT I, 25.03.2013, 1- jõust. 01.04.2013]

24. Kantsleri äraolekul asendab teda asestantsler. Vajadusel võib minister kantsleri ja aseantslerite äraolekul määrata kantsleri asendajaks ministeeriumi talituse juhataja, viimase äraolekul nõuniku. Kantsleri asendamine vormistatakse ministri käskkirjaga.

[RT I 2005, 65, 501- jõust. 16.12.2005]

5. osa **MINISTEERIUMI ASEKANTSLER**

25. Ministeeriumi koosseisus on neli aseantsleri ametikohta.

[RT I 2005, 65, 501- jõust. 16.12.2005]

26. Aseantsler:

1) juhhib vahetult talle alluva osakonna tööd;

2) [kehtetu - RT I, 25.03.2013, 1- jõust. 01.04.2013]

3) teeb kantslerile ettepanekuid ministeeriumi valitsemisala eelarve koostamise ja eelarvevahendite kasutamise kohta;

4) esindab ministeeriumi ministrilt saadud volituste piires või volitab oma volituste piires ministeeriumi ametnikke ja töötajaid esindama ministeeriumi;

[RT I, 25.03.2013, 1- jõust. 01.04.2013]

5) valvab talle alluvate ametnike ja töötajate kohustuste täitmise üle;

[RT I, 25.03.2013, 1- jõust. 01.04.2013]

6) täidab muid ministri või kantsleri poolt antud ülesandeid.

[RT I 2005, 65, 501- jõust. 16.12.2005]

26¹. [Kehtetu - RT I 2005, 65, 501- jõust. 16.12.2005]

27. [Kehtetu - RT I 2003, 74, 494- jõust 01.04.2004]

27¹. [Kehtetu - RT I 2005, 65, 501- jõust. 16.12.2005]

27². [Kehtetu - RT I 2005, 65, 501- jõust. 16.12.2005]

28. Aseantsler annab oma ülesannete täitmisel talle vahetult alluvate osakondade ametnikele ja töötajatele ning vanglate direktoritele suulisi ja kirjalikke korraldusi.

[RT I, 25.03.2013, 1- jõust. 01.04.2013]

28¹. [Kehtetu - RT I 2005, 65, 501- jõust. 16.12.2005]

28². Aseantsler käsutab kantsleri poolt määratud ulatuses ministeeriumi eelarvelisi vahendeid.

[RT I 2003, 74, 494- jõust. 01.12.2003]

29. Asekantsleri äraolekul asendab teda kantsleri poolt määratud ametnik. Asekantsleri asendamine vormistatakse kantsleri käskkirjaga.
[RT I, 25.03.2013, 1- jõust. 01.04.2013]

6. osa NÕUNIK

30. Ministeeriumi struktuuri kuuluvad nõunikud on:

- 1) ministri nõunikud;
- 2) ministeeriumi nõunikud.

31. Ministri nõunikud alluvad vahetult ministrile. Ministri nõunikud nimetatakse ametikohale või nendega sõlmitakse tööleping.

[RT I, 25.03.2013, 1- jõust. 01.04.2013]

32. Ministeeriumi nõunikud alluvad kantslerile. Ministeeriumi nõunikud nimetab ametikohale ja vabastab ametikohalt või sõlmib ja lõpetab nendega töölepingu kantsler.

[RT I, 25.03.2013, 1- jõust. 01.04.2013]

33. Nõuniku ülesanded ja alluvus määratakse nõuniku ametijuhendis, mille kinnitab minister.

7. osa MINISTEERIUMI OSAKOND

34. Osakond on ministeeriumi struktuuriüksus, millel puuduvad täitevvõimu volitused ministeeriumiväliste isikute suhtes.

35. Osakonna ülesanded, juhtimine, osakonna koosseisu kuuluvad talitused ja bürood ning nende põhiülesanded, osakonnajuhataja ning talituste ja büroode juhatajate alluvus ja asendamine, samuti osakonna asukoht, kui osakond ei asu Tallinnas, ning osakonna oma plangi olemasolu ja selle kasutamise tingimused sätestatakse osakonna põhimääruses, mille kinnitab minister.

[RT I, 25.03.2013, 1- jõust. 01.04.2013]

36. Osakonda juhib osakonnajuhataja. Osakonnajuhataja tagab osakonnale pandud ülesannete õiguspärase, täpse ja õigeaegse täitmise. Osakonnajuhataja allub vahetult kantslerile või asekanclerile.

[RT I, 25.03.2013, 1- jõust. 01.04.2013]

37. Osakonnajuhataja:

- 1) jaotab ülesanded talle alluvate ametnike ja töötajate vahel ning annab neile juhiseid ja korraldusi;
[RT I, 25.03.2013, 1- jõust. 01.04.2013]
- 2) valvab osakonna ametnike ja töötajate kohustuste täitmise üle;
[RT I, 25.03.2013, 1- jõust. 01.04.2013]
- 3) allkirjastab või viseerib osakonnas koostatud dokumendid;
- 4) annab aru osakonna tegevusest;
- 5) esindab osakonda oma ülesannete täitmisel ning annab osakonna nimel arvamusi ja kooskõlastatusi ministeeriumi juhtkonnale ja teistele struktuuriüksustele;
- 6) teeb ministeeriumi juhtkonnale ettepanekuid osakonna struktuuri, koosseisu ja töökorralduse, osakonna ametnikele palkade ja distsiplinaar karistuste määramise ning töötajatega töötasude kokkuleppimise kohta;
[RT I, 25.03.2013, 1- jõust. 01.04.2013]
- 7) taotleb osakonna ülesannete täitmiseks vajalikke vahendeid;
- 8) taotleb osakonna ametnikele ja töötajatele täiendkoolitust;
[RT I, 25.03.2013, 1- jõust. 01.04.2013]
- 9) täidab muid osakonna põhimäärusega talle pandud või ministri või vahetu ülemuse antud ülesandeid.

38. Osakond võib jaguneda talitusteks ja büroodeks. Talitust juhib talitusejuhataja ja bürood büroojuhataja. Talituste ja büroode juhatajad alluvad osakonnajuhatajale.

[RT I, 25.03.2013, 1- jõust. 01.04.2013]

39. Ministeeriumi osakonnad on:

- 1) [välja jäetud]
- 1¹) kriminaalpoliitika osakond;
- 2) õiguspoliitika osakond;
- 3) [kehtetu - RT I 2002, 95, 554- jõust. 01.12.2002]
- 4)–5) [välja jäetud]
- 6) [kehtetu - RT I 2002, 95, 554- jõust. 01.12.2002]
- 7) justiitshalduspoliitika osakond;
[RT I 2007, 42, 306- jõust. 01.07.2007]

- 7¹)–9) [välja jäetud]
9¹) vanglate osakond;
10)–12) [välja jäetud]
12¹) siseauditiosakond
13) [kehtetu - RT I 2002, 95, 554- jõust. 01.12.2002]
14) [kehtetu - RT I 2002, 95, 554- jõust. 01.12.2002]
15) üldosakond.

40. [Välja jäetud]

40¹. Kriminaalpoliitika osakonna põhiülesanne on:

- 1) riigi kriminaalpoliitika kujundamiseks vajalike uuringute läbiviimine ning kuriteoennetuse, kriminaalmenetluse ja karistuste täideviimise praktikaanalüüsimine;
[RT I, 29.12.2010, 86- jõust. 01.01.2011]
- 2) kuriteoennetuse, kriminaalmenetluse ja karistuste täideviimise süsteemi strateegiliste arengusuundade määratlemine ning nende elluviimise jälgimine;
- 3) kuriteoennetuse ning riikliku korrupsioonivastase tegevuse koordineerimine;
- 4) oma valdkonnas prokuratuuri ja Justiitsministeeriumi hallatavate riigiasutuste tegevuse koordineerimine ja teenistusliku järelevalve korraldamine;
[RT I 2005, 56, 445- jõust. 30.10.2005]
- 5) õigusloome ja selle analüüs karistusõiguse, kriminaal- ja väärtemenetlusõiguse valdkonnas ning vastava valdkonna rahvusvahelise õiguse küsimustes;
[RT I, 29.12.2010, 86- jõust. 01.01.2011]
- 6) riigi kriminaalpoliitika kujundamine ja elluviimine Euroopa Liidu ja teiste rahvusvaheliste organisatsioonide valdkonnas;
[RT I, 29.12.2010, 86- jõust. 01.01.2011]
- 7) rahvusvaheliste õigusabitaotluste menetlemine.
[RT I, 29.12.2010, 86- jõust. 01.01.2011]

41. Õiguspoliitika osakonna põhiülesanne on:

- 1) riigi õiguspoliitika kavandamine ja elluviimine avaliku, era- ja Euroopa Liidu õiguse valdkonnas;
- 2) õigusloome ja selle analüüs riigiõiguse, haldusõiguse üldküsimuste, andmekaitse, ministeeriumi pädevuses oleva haldusõiguse eriosa, tsiviil-, autori-, tööstusomandi-, kaubandus-, ühinguõiguse, tsiviilkohtu- ja halduskohtumenetluse valdkonnas ning vastava valdkonna rahvusvahelise õiguse küsimustes;
[RT I, 29.12.2011, 131- jõust. 01.01.2012]
- 3) õigusloome koordineerimine;
- 4) [kehtetu - RT I, 29.12.2010, 86- jõust. 01.01.2011]
- 5) Eesti õigusaktide Euroopa Liidu õigusega ühtlustamise tagamine;
- 6) Eesti õiguskeele arendamine ja kaitse, õigusterminoloogia kujundamine ja korrastamine, ministeeriumi õigusaktide eelnõude keeleteoimetusamine;
[RT I, 29.12.2010, 86- jõust. 01.01.2011]
- 7) [kehtetu - RT I 2005, 56, 445- jõust. 30.10.2005]
- 8) [kehtetu - RT I 2005, 56, 445- jõust. 30.10.2005]
- 9) Andmekaitse Inspektsiooni ja Patendiameti tegevuse korraldamine ja järelevalve seadusega ettenähtud alustel ja korras;
[RT I, 29.12.2011, 131- jõust. 01.01.2012]
- 10) autoriõiguse valdkonna korraldamine;
[RT I, 08.08.2011, 1- jõust. 11.08.2011]
- 11) tööstusomandiõiguse valdkonna korraldamine.
[RT I, 29.12.2011, 131- jõust. 01.01.2012]

42. [Kehtetu - RT I 2002, 95, 554- jõust. 01.12.2002]

43.–44. [Välja jäetud]

45. [Kehtetu - RT I 2002, 95, 554- jõust. 01.12.2002]

46. Justiitshalduspoliitika osakonna põhiülesanne on riigi justiitshalduspoliitika kavandamine ja elluviimine, õigusloome ja selle analüüs justiitshaldusõiguse valdkonnas, Riigi Teataja ja Ametlike Teadaannete väljaandmine, esimese ja teise astme kohtute tegevuse korraldamine ja järelevalve seadusega ettenähtud alustel ja korras, notariaadi, tsiviiltaite, vandetõlke, pankrotimenetluse, patendivolinate ja õigusabi küsimused, Notarite Koja ja Eesti Advokatuuri tegevuse seaduslikkuse tagamise ja riigi kohtumenetluses esindamise korraldamine, oma valdkonnas hallatavate riigiasutuste tegevuse koordineerimine ja teenistusliku järelevalve korraldamine.
[RT I, 29.12.2011, 131- jõust. 01.01.2012]

46¹.–48. [Välja jäetud]

48¹. Vanglate osakonna põhiülesanne on vanglate tegevuse koordineerimine ja korraldamine ning teenistuslik järelevalve.
[RT I 2005, 65, 501- jõust. 16.12.2005]

49.–51. [Välja jäetud]

51¹. Siseauditiosakonna põhiülesanne on anda sõltumatu hinnang ministeeriumi ja ministeeriumi valitsemisalas olevate asutuste sisekontrolli, aruandluse ja tegevuse tulemuslikkuse kohta ning tagada õigeaegne ja objektiivne teave kehtestatud nõuetest kõrvalekaldumiste ning ressursside kasutamise seaduslikkuse, säästlikkuse ja tõhususe põhimõtete rikkumise kohta.

52. [Kehtetu - RT I 2002, 95, 554- jõust. 01.12.2002]

53. [Kehtetu - RT I 2002, 95, 554- jõust. 01.12.2002]

54. Üldosakonna põhiülesanne on ministeeriumi eelarve koostamine, ministeeriumi ja temavalitsemisala finants- ning varahalduse korraldamine ja investeringute teostamine, oma valdkonnas Justiitsministeeriumi hallatavate riigiasutustegevuse koordineerimine ja teenistusliku järelevalve korraldamine, ministeeriumi maine kujundamine ning suhtlemine avalikkusega, ministeeriumiarendustegevus, personali- ja koolitustöö ning ministeeriumi töö ja asjaajamise korraldamine.
[RT I 2005, 56, 445- jõust. 30.10.2005]

8. osa **MINISTEERIUMI KOMISJON JA NÕUKOGU**

55. Minister võib moodustada ministeeriumi valitsemisalas nõuandva õigusega ajutisi komisjone ja nõukogusid.

56. Kantsler võib ministeeriumi struktuuriüksuste töö koordineerimiseks üksikküsimuste lahendamisel moodustada ajutisi komisjone ja nõukogusid (edaspidi *komisjon*), kui seadusest ei tulene teisiti.

57. Ministri ja kantsleri moodustatud komisjonil võib olla ka otsuste langetamise õigus, kui see tuleneb otseselt seadusest.

58. Komisjonid moodustatakse ministri või kantsleri käskkirjaga, milles määratakse komisjoni ülesanded, esimees ja liikmed, vajadusel ka aseesimees ning ülesande täitmise tähtajad ja teenindav osakond.

59. Komisjoni liikmeteks võib määrata teiste valitsusasutuste ametnikke ja töötajaid asutuse juhi ettepanekul. Komisjoni töösse võib kaasata väljaspoolriigiteenistust olevaid isikuid nende nõusolekul.
[RT I, 25.03.2013, 1- jõust. 01.04.2013]

60. Komisjonil on õigus pöörduda ministeeriumi struktuuriüksuste ja ministeeriumi valitsemisalas olevate riigiasutuste poole tööks vajalike andmete ja dokumentide saamiseks.

61. Komisjoni ülesannete täitmisest annab komisjoni esimees aru ministrile või kantslerile, kui komisjoni moodustamisel ei ole määratud teisiti.

62. Komisjoni asjaajamine ja koosolekute protokollimine pannakse osakonnale, mille pädevusse komisjoni töövaldkond kuulub, või üldosakonnale.

63. Komisjonis osalemisel täiendavate tööülesannete täitmise eest võib komisjoni liikmetele maksta tasu.

9. osa **MINISTEERIUMI SÜMBOLID**

64. Ministeeriumil on sõdrikujuline 50 mm läbimõdduga pitsat, mille keskel on väikese riigivapi kujutis. Sõõri ülemist äärt mööda on sõna „JUSTIITSMINISTEERIUM“.

65. Ministeerium kasutab riigilippu vastavalt riigilipu seadusele.

66. Väikese riigivapi kujutist kasutatakse ministeeriumi kirjaplangil ja üldplangil, samuti ministri määruse ning ministri ja kantsleri käskkirjaplangil ning ukseksildil.

67. Ministeeriumil on oma embleem, mis registreeritakse Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud korras.

68. Ministeeriumi embleemi võib kasutada ministeeriumi külaliskaartidel, muudel ministeeriumi trükistel ja suveniiridel.

10. osa **TEENISTUSLIK JÄRELEVALVE**

69. Minister teostab teenistuslikku järelevalvet ministeeriumi ametnike ja töötajate, ministeeriumi valitsemisalas olevate valitsusasutuste, ministeeriumi hallatavate riigiasutuste ja nende juhtide aktide ning toimingute üle seadusega ettenähtud korras.

[RT I, 25.03.2013, 1- jõust. 01.04.2013]

70. Minister võib teenistusliku järelevalve korras teha kantslerile või asekanterile ülesandeks materjalide ja seletuste kogumise akti andmise või toimingute sooritamise asjaolude väljaselgitamiseks.

71. Minister võib oma käskkirjaga teenistusliku järelevalve algatamise ja vastavate otsuste langetamise ministeeriumi ametnike ja töötajate toimingute üle panna kantslerile. Kantsleril on õigus teha asekanterile või osakonnajuhatajale ülesandeks ministeeriumi ametniku ja töötaja toimingute sooritamise asjaolude väljaselgitamise ning vastavate dokumentide ja seletuste kogumise teenistusliku järelevalve teostamiseks.

[RT I, 25.03.2013, 1- jõust. 01.04.2013]